

Pauli Kiuru kok

Kirjallinen kysymys lääkärihelikopteritoiminnasta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa on parhaillaan ilmeisesti Euroopan parhaimmista edustava lääkärihelikopterijärjestelmä, kun sitä verrataan muiden maiden vastaaviin toimintoihin. Käytössä parhaillaan kahden eri lento-operaattorin tuottama lentotoiminta on osoittautunut erittäin käyttövarmaksi ja tehokkaaksi osaavan henkilöstönsä ansiosta. Kansainvälisesti kilpailutettuna sen voidaan arvioida olevan myös kustannuksiltaan kilpailukykyinen, koska kilpailutilanteessa pärjäävät vain ne, joiden toiminnan kustannustaso on realistinen.

Julkisuuteen on tullut tietoa, että toimiva ja taloudellisesti kilpailutettu lääkärihelikopterien lentotoiminta oltaisiin siirtämässä valtion omistamalle FinnHEMS-osakeyhtiölle, josta oltaisiin muodostamassa mittava helikopterioperaattori, jolle oltaisiin ostamassa valtion rahoituksella kymmenen kallista helikopteria. Yhtiölle jouduttaisiin luomaan uusi mittava henkilöstöorganisaatio, jossa on hallintoa, lentäjiä ja teknistä henkilökuntaa, mahdollisesti jopa noin 100 henkilön verran.

Kun tällainen kallis ja mittava hanke on suunnitteilla ja eduskunta tulee päättämään sen rahoituksesta, niin näin suuren muutoksen tekeminen olemassa olevien sopimusten loppusuoralla ja pikaisella aikataululla edellyttää syvällisiä ilmailualaa tuntevia ja puolueettomia selvityksiä ja analysejä sekä kustannusvertailuja.

Julkisuudessa on esiintynyt voimakasta kritiikkiä sen siitä, ettei tätä muutosta ole riittävällä avoimuudella ja puolueettomuudella analysoitu ja etteivät niiden tulokset ole olleet myöskään riittävän läpinäkyviä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitkä seikat erityisesti puoltavat kansainvälisesti kilpailutetun ja toimivan lentopalvelun lopettamista ja toiminnan siirtämistä valtio-omisteisen uuden lentoyhtiön uudeksi toiminnaksi alusta alkaen kaluston hankinnan ja henkilöstön rekrytoinnin epävarmuustekijät huomioiden,

millaiset toiminnalliset ja kustannusvertailut ministeri voi esittää eduskunnalle, kun näin mittavaa, ilmeisesti jopa sadan miljoonan euron hanketta ollaan esittämässä rahoitettavaksi,

Kirjallinen kysymys KK 427/2019 vp

onko hankesuunnittelussa pystytty aukottomasti esittämään valtion oman lentoyhtiön toiminnan edullisuus verrattuna ostopalveluun kokeneilta lento-operaattoreilta, joilla on kalustosta, henkilöstöstä ja toiminnastaan jopa kymmenien vuosien kokemus ja mahdollisuus jatkaa olemassa olevaa toimintaa,

jos perustettava valtion lento-operaattori ei saa hankittua ja varustettua oikeanlaista ja riittävää lentokalustoa kaikkine henkilöstöineen ja operaattorin manuaaleineen sekä viranomaisen toimintalupineen siihen mennessä, kun toiminta pitäisi siirtää (vuoden 2022 alussa), niin miten valtio vastaa toiminnan muutoksen mahdollisesti aiheuttamiin häiriöihin, katkoksiin tai muihin ongelmiin,

jos muutos tehdään ja myöhemmin voidaan sitten todeta, että valtion järjestämänä lento-toiminnan, henkilöstön ja muut toimintaan liittyvät kustannukset eivät olekaan nyt oletetulla tasolla ja eivät siten pysy niissä tavoitteissa, joita muutokselta odotetaan, niin miten sitten toimitaan, eli onko tilanne silloin palvelun tuottamistavan osalta peruuttamaton ja valtion kulut vain edelleen nousevat, vaikka nyt oletetaan niiden olevan jatkossa ostopalveluja edullisemmat,

koska ilmailussa ja lentotoiminnassa on riskien hallinta ensisijaista ja tällaisessa helikopteritoiminnassa se erityisesti korostuu., niin onko riskienhallintaan liittyvät seikat otettu lentämisen osalta, erityisesti lentäjien lentotunti- ja kokemusmäärien osalta, riittävästi huomioon rekrytoinnin onnistumisessa — mahdollisena riskitekijänä, ja

kun käynnissä on näin mittava ja erilaisia riskejä sisältävä toiminnallinen muutos erityisesti poikkeuksellisen lentämisen osalta, niin onko siitä tehty kaiken kattava hankkeen (kalustot) ja sen toiminnan (henkilöstö) riskianalyysi ja onko se yhdessä objektiivisen kustanusvertailun kanssa saatavissa kansanedustajien tietoon?

Helsingissä 20.12.2019

Pauli Kiuru kok